

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/45/2015
Identifikačné číslo spisu:	8708211165
Dátum vydania rozhodnutia:	05.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Anna Marková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8708211165.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Lenky Praženkovej v právnej veci žalobcu: Ján Dlhý - REMOD, so sídlom Lesná 33/8, Štrba, IČO: 10 728 201, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hudzík & Partners s. r. o., so sídlom Mnoheľova 830/15, Poprad, IČO: 47 251 654, proti žalovanej: Ing. Z. O., bytom W., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Marcel Mašan, s. r. o., so sídlom Školská 257, Veľký Slavkov, IČO: 36 858 935, o zaplatenie 5 050,81 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 16Cb/34/2009-300, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 05. marca 2015, č. k. 3Cob/59/2014-323, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu z a m i e t a .

II. Žalobca j e p o v i n ý zaplatiť žalovanej na účet jej zástupcu náhradu trov dovolacieho konania vo výške 227,18 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 12. 05. 2015, č. k. 16Cb/34/2009-300, uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi 5 050,81 eur spolu s 13 % ročným úrokom z omeškania od 16. 06. 2006 do 30. 06. 2006, so 14 % ročným úrokom z omeškania od 01. 07. 2007 do 31. 12. 2006, so 14,75 % ročným úrokom z omeškania od 01. 01. 2007 do 30. 06. 2007, so 14,25 % ročným úrokom z omeškania od 01. 07. 2007 do 31. 12. 2008, s 12,5 % ročným úrokom z omeškania od 01. 01. 2009 do 31. 12. 2010 a od 01. 01. 2011 do zaplatenia s úrokom z omeškania zo sumy 5 050,81 eur, ktorého výška je v každom kalendárnom polroku, v ktorom omeškanie trvá, určená výškou základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej v prvý kalendárny deň kalendárneho polroka, zvýšenej o 10 %, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. O trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie 5 050,81 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania. V žalobe žalobca uviedol, že Ing. Y. O., ktorý vykonával podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia si objednal u neho elektromontážne práce, vrátane odbornej prehliadky a odbornej skúšky na stavbe W..

Na základe objednávky bolo vykonané dohodnuté dielo podľa projektovej dokumentácie. Do smrti objednávateľa do dňa XX. XX. XXXX preberal práce na diele, ako aj samotné faktúry za vykonané práce Ing. Y. O., ktorý celkovo vyplatil žalobcovi sumu 318 177,40 Sk. Dňa XX. XX. XXXX Ing. O. zomrel a jeho manželka žalobcovi oznámila, že bude pokračovať v manželovej živnosti. V zmysle § 13 Zákona o živnostenskom podnikaní v platnom znení sa stala právnou nástupkyňou manžela v zmysle osobitného predpisu. Žalobca ďalej pokračoval v realizácii objednaných prác, tieto následne preberal Ing. I. J., ktorý bol splnomocnený žalovanou, prípadne práce prevzala sama žalovaná. Celkovo po smrti Ing. O. žalobca vykonal práce v sume 152 160,80 Sk, ktoré boli Ing. J. a žalovanou prevzaté, za čo boli vystavené faktúry č. 38/2005 zo dňa 21. 11. 2005 na sumu 40 701,60 Sk, faktúra č. 40/2005 zo dňa 20. 12. 2005 na sumu 29 086,- Sk, faktúra č. 41/2005 zo dňa 20. 12. 2005 na sumu 16 660,20 Sk, faktúra č. 4/2006 zo dňa 11. 01. 2006 na sumu 38 017,40 Sk a na sumu 27 695,60 Sk bol vystavený krycí list. Ani Ing. J., ani žalovaná rozsah vykonaných prác a správnosť fakturácie nespochybnili a predmetné faktúry boli riadne zaevidované do účtovníctva žalovanej ako objednávateľa. Keď sa žalobca obrátil na žalovanú, aby uhradila svoje záväzky, uviedla, že za vykonané práce finančné prostriedky od Slovenskej knižnice nevidiacich Levoča neprišli, pričom ale táto informácia sa nezakladala na pravde, keďže voči Ing. O. boli vyrovnané všetky záväzky zo strany investora. Po týchto zisteniach žalobca prihlásil svoju pohľadávku do dedičstva listom zo dňa 16. 08. 2006, notárka Mgr. Piskoríková dedičstvo prejednala a konanie bolo skončené zastavením z dôvodu, že porúčiteľ Ing. Y. O. v čase smrti nemal žiaden majetok. Následne listom zo dňa 02. 10. 2007 sa žalobca obrátil na súd na začatie konania o novoobjavenom majetku a dňa 11. 11. 2008 sa konalo na Notárskom úrade Mgr. Piskoríkovej pojednávanie s tým, že napriek tomu, že ku dňu 30. 12. 2005 bol celkový majetok porúčiteľa Ing. Y. O. 2 720 979,-Sk, nemožno tento majetok považovať za majetok patriaci porúčiteľovi ku dňu jeho smrti, pretože finančné prostriedky, ktoré boli pripísané ku dňu 31. 12. 2005 ako aktíva, boli nadobudnuté po smrti porúčiteľa. Žalobca mal za to, že žalovaná pokračovala v živnosti svojho manžela, prevzala na seba všetky práva a povinnosti, ktoré vyplývali zo zmluvných vzťahov právneho predchodcu a teda bola povinná uhradiť aj žalobcovu pohľadávku.

Súd prvého stupňa poukázal na svoje predchádzajúce rozhodnutie, ako aj na zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané, že žalovaná po smrti svojho manžela Ing. Y. O. pokračovala v živnosti, pričom túto živnosť vykonávala na základe živnostenského oprávnenia vydaného ešte jej nebohému manželovi, tak ako to vyplýva zo správy Obvodného úradu Poprad, ktorému dňa 24. 01. 2006 doručila oznámenie o pokračovaní v živnosti podľa § 3 ods. 1 písm. c/ zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní. Toto živnostenské oprávnenie zaniklo až na základe jej oznámenia zo dňa 26. 09. 2007. Uviedol, že žalovanú po smrti Ing. Y. O. je potrebné považovať za osobu, ktorá má oprávnenie prevádzkovať živnosť a nadobúda postavenie samostatne zárobkovo činné osoby, teda zodpovedá aj za záväzky po svojom právnom predchodcovi, vrátane tých, ktoré vznikli ešte pred smrťou Ing. O., a ktoré neboli vykonané pre ňu. Rovnako je nepochybné, že žalovaná pokračovala kontinuálne v manželovej živnosti nielen počas celého dedičského konania, ale aj po jeho skončení, keď toto bolo uznesením Okresného súdu Poprad sp. zn. 19D/830/2005-56 zo dňa 27. 04. 2007 zastavené, keďže nebolo v rámci dedičského konania zistené, žeby porúčiteľ bol vlastníkom či už hnutel'ného alebo nehnuteľného majetku. Zo samotného konania žalovanej, ktorá v rámci prejednávania dedičstva nenavrhl medzi jeho aktíva a pasíva zahrnúť pohľadávku, ktorú v súčasnosti uplatňuje na Okresnom súde v Spišskej Novej Vsi a rovnako nenavrhl zahrnúť do pasív dedičstva po nebohom manželovi pohľadávku uplatňovanú žalobcom v tomto konaní, súd prvého stupňa vyvodil, že žalovaná dobrovoľne vstúpila do práv a povinností po svojom nebohom manželovi.

Konštatoval, že ak by si osvojil názor žalovanej, že táto nezodpovedá za pasíva vzniknuté v podnikaní nebohému manželovi, nemohla by žalovaná v konaní vedenom na Okresnom súde v Spišskej Novej Vsi sa domáhať ako aktívne legitimovaná voči Slovenskej knižnici pre nevidiacich zaplatať peňažnej sumy za práce vykonané na základe zmluvného vzťahu, ktorého účastníkom bol ešte nebohý manžel. Mohla by sa domáhať len toho, aby tieto finančné prostriedky patrili do dedičstva po nebohom manželovi s tým, že tieto by boli v prípade, ak by bola úspešná, prejednané ako novoobjavený majetok porúčiteľa. Mal za

to, že žaloba je dôvodná, pričom nie je treba brať zreteľ na ukončené dedičské konanie, resp. na to, či pohľadávka bola alebo nebola zahrnutá do dedičstva, ale na skutočnosť, že žalovaná svojím oznámením Živnostenskému úradu vstúpila do všetkých práv a povinností svojho manžela ako podnikateľa, ktorý umrel a stratil právnu subjektivitu, pričom žalovaná podnikala kontinuálne v manželovej živnosti ako osoba oprávnená už na vlastnú zodpovednosť za záväzky a za celkový chod živnosti, tak ako to má na mysli ust. § 13 Živnostenského zákona. Bolo by nelogické, aby žalovaná mohla a bola oprávnená robiť iné úkony súvisiace s výkonom podnikateľskej činnosti po nebohom manželovi, ako napríklad disponovať s účtami, prijímať finančné prostriedky za výkon prác od objednávateľa a zároveň by nebola povinnou osobou zodpovednou za záväzky, ktoré vznikli a stali sa splatnými po smrti jej manžela z titulu uzavretej Zmluvy o dielo č. 2/2005. Žalovaná v konaní nevystupovala na strane žalovaného ako dedič, ktorý zodpovedá za poručiteľove dlhy do výšky ceny nadobudnutého dedičstva, ale je žalovaná ako podnikateľka, osoba, ktorá v súlade s § 13 Živnostenského zákona pokračovala v živnosti Ing. Rudolfa Bagoňu. Keďže došlo k dátumu 26. 09. 2007 k zániku živnostenského oprávnenia, je Ing. Z. O. označená žalovanou v zmysle § 79 ods. 1 O. s. p.

Súd poukázal tiež na skutočnosť, že žalovaná svojím podpisom na zázname z kontrolného dňa stavby W. z 05. 12. 2005 potvrdila, že do 07. 12. 2005 doručí do sídla obstarávateľa autorizačný záznam zo Živnostenského úradu, z ktorého bude vyplývať, že preberá všetky záväzky a povinnosti po zosnulom manželovi Ing. O. súvisiace s pokračovaním a ukončením prác, a preto by bolo v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku i so zásadou právnej istoty, aby súd konštatoval, že za tieto záväzky nezodpovedá, resp. že zodpovedá len do výšky nadobudnutého dedičstva po poručiteľovi Ing. O.. Rovnako nemožno opomenúť ani prípadné zneužitie tohto inštitútu, keďže žalovaná pokračovala v živnosti po nebohom manželovi od jeho úmrtia, t. j. XX. XX. XXXX nielen do doby skončenia dedičského konania, t. j. 04. 09. 2007 ale až do 26. 09. 2009 kedy oznámila Živnostenskému úradu ukončenie tohto živnostenského oprávnenia po nebohom manželovi, preto ak by si súd osvojil právnu argumentáciu žalovanej, bolo by výhodné pre akéhokoľvek manžela poručiteľa pokračovať v živnostenskom oprávnení s tým, že takáto osoba by na rozdiel od ostatných živnostníkov zodpovedala za záväzky len do výšky nadobudnutého dedičstva.

Tým, že žalovaná kontinuálne pokračovala v živnosti po nebohom manželovi, vstúpila do všetkých práv a povinností vyplývajúcich z tohto živnostenského oprávnenia, a preto nemožno oddeliť aktíva a pasíva, ktoré vznikli na základe toho istého živnostenského oprávnenia ešte za života nebohého Ing. O. od tých aktív a pasív, ktoré sa stali splatnými po smrti Ing. O..

Odklon od právneho názoru vysloveného odvolacím súdom súd prvého stupňa zdôvodnil tým, že sa oprel o ďalšie preukázané skutočnosti, najmä o to, že žalovaná v konaní vedenom na Okresnom súde v Spišskej Novej Vsi si uplatnila právo na zaplatenie sumy od investora za práce navyš, pričom svoju aktívnu legitimáciu odvodila z pokračovania živnosti po nebohom manželovi, na základe čoho mali na ňu prejsť všetky práva a povinnosti z tejto živnosti. Táto skutočnosť, ktorú doteraz súd prvého stupňa a ani odvolací súd nevzali v úvahu je významnou skutočnosťou, ktorá odôvodňuje rozhodnúť inak ako to judikoval odvolací súd pred týmto doplnením dokazovania. Tým, že žalovaná po skončení živnosti uplatnila svoje práva na úhradu údajných pohľadávok, je možné voči nej podľa názoru súdu požadovať úhradu záväzkov.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 05. 03. 2015, sp. zn. 3Cob/59/2014, rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania je evidentné, že žalobca uplatnil nárok na zaplatenie ceny diela - za práce, ktoré boli vykonané ešte za života Ing. Y. O., teda do XX. XX. XXXX, o čom svedčí výpoveď žalobcu na odvolacom pojednávaní konanom 23. 02. 2012, ktorý jednoznačne potvrdil, že všetky faktúry, ktoré sú predmetom tejto žaloby sa týkajú prác, ktoré boli vykonané ešte pred smrťou Ing. Bagoňu. Svedčí o tom aj skutočnosť, že žalobca svoju pohľadávku prihlásil do dedičského konania po poručiteľovi.

Poukázal na svoje predchádzajúce zrušujúce uznesenie pričom konštatoval, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil. Ak by záver súdu prvého stupňa bol správny, potom zodpovednosť, ktorú vyvodil u žalovanej by mali aj osoby uvedené v § 13 ods. 1 písm. b/ a d/ Živnostenského zákona, to znamená napr. aj správca dedičstva, ak by ho ustanovil súd, čo iste neprichádza do úvahy. Ustanovenie § 13 ods. 1 nič nemení na ustanovení § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou. Žalovaná zodpovedá len za záväzky, ktoré by vznikli z pokračovania živnosti, ale za záväzky jej manžela, ktoré tento mal do svojej smrti môže zodpovedať len v zmysle § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ani jej vyhlásenie o vstupe do práv a záväzkov jej manžela, ani súdne konanie, ktoré viedla na Okresnom súde v Spišskej Novej Vsi, nič na tomto závere nemôže meniť. Dedičia totiž preberajú s majetkom aj záväzky s tým, že za dlhy ručia len do výšky toho, čo zdedia.

Odvolací súd zdôraznil, že ak fyzická osoba živnostník zomrie, môžu v živnosti pokračovať až do skončenia konania o prejednaní dedičstva dedičia zo zákona, ak niet dedičov zo závetu, ďalej dedičia zo závetu a pozostalý manžel, aj keď nie je dedičom a spoluvlastníkom majetku používaného na prevádzkovanie živnosti, ďalej pozostalý manžel spĺňajúci podmienku uvedenú v písm. b/, ak v živnosti nepokračujú dedičia a ďalej správca dedičstva ak ho ustanoví súd. Ak by platil záver súdu prvého stupňa, potom by sa rovnaká povinnosť ako stanovil v napadnutom rozsudku musela vzťahovať aj na správcu dedičstva, ktorého by ustanovil súd, čím by vlastne došlo k negácii ustanovenia § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda správca dedičstva by zodpovedal za dlhy poručiteľa len z dôvodu, že by oznámil pokračovanie v jeho živnosti.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Poukázal na to, že manžel žalovanej zomrel dňa XX. XX. XXXX. Podľa protokolu z kontrolného dňa 05. 12. 2005 neboli po smrti Ing. O. dokončené elektroinštalačné práce a tieto práce na žiadosť žalovanej dokončil žalobca. Stavba, kde sa práce vykonávali bola odovzdaná dňa 21. 12. 2005. V konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves si žalovaná okrem iného uplatňovala zaplatenie sumy 5 506,72 eur, kde zahrnula aj zmeny elektroinštalácie, ktoré vykonával žalobca. Žalovaná doručila Obvodnému úradu v Poprade dňa 24. 01. 2006 oznámenie pozostalej manželky o pokračovaní v živnosti. Základnou otázkou, ktorá mala byť v tomto konaní vyriešená je, či práce od 05. 12. 2005 do 21. 12. 2005 boli práce, ktoré objednala žalovaná alebo tieto práce sú záväzkami, ktoré vznikli z pokračovania živnosti. V konaní bolo preukázané, že všetky práce, okrem prác fakturovaných faktúrou č. 38/2005, boli vykonané po smrti Ing. O. a takto boli aj fakturované. Bol toho názoru, že práce, ktoré vyplynuli z kontrolného dňa 05. 12. 2005 sú záväzkom priamo odporkyne, pričom vychádzal zo skutočnosti, že odporkyňa neoznámila na príslušnom Okresnom úrade, že pokračuje v živnosti po nebohom manželovi. Odporkyňa oznámila pokračovanie v živnosti po nebohom manželovi až 24. 01. 2006, kedy už bola stavba odovzdaná. Uviedol, že v čase, kedy vykonával práce objednané žalovanou, ani nemohol vedieť, že dňa 24. 01. 2006 žalovaná oznámi, že bude pokračovať v živnosti po nebohom manželovi. Relevantným však je, že v čase vykonávania prác od 05. 12. 2005 do 21. 12. 2005 žalovaná neoznámila vstup do živnosti po nebohom manželovi a teda išlo o záväzok žalovanej na zaplatenie objednaných prác. Na základe uvedených skutočností a zisteného skutkového stavu mal za to, že právny názor odvolacieho súdu je nesprávny. Neobstojí názor odvolacieho súdu v tom smere, že aj ustanovený správca (dedičstva, pozn. dovolacieho súdu) by zodpovedal za dlhy poručiteľa len z dôvodu, že by oznámil pokračovanie v živnosti po smrti podnikateľa, čím by sa negovalo ustanovenie § 470 Občianskeho zákonníka. Správca nie je dedičom a preto na ustanoveného správcu nie je možné aplikovať ust. § 470 Občianskeho zákonníka, nakoľko hypotéza predmetného ustanovenia presne stanovuje osobu, ktorá zodpovedá za prechod dlhov. Sú to výlučne dedičia. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Vo vyjadrení k dovolaniu žalovaná podané dovolanie považovala za nedôvodné. Uviedla, že podstatou sporu je otázka, kedy dovolateľ vykonal práce na stavbe. Samotný dovolateľ vo svojich prvotných výsluchoch a návrhu uvádza, že tieto práce vykonal za života Ing. O. a až následne po tom, čo vec bola

prvýkrát zrušená odvolacím súdom účelovo zmenil svoju výpoveď, pričom na svoje tvrdenia, že tieto práce boli vykonané na základe objednávky žalovanej, nevyprodukoval žiaden relevantný dôkaz, a to aj napriek tomu, že bol súdom na to opakovane vyzývaný. Neexistuje preto žiaden právny základ nároku dovolateľa a jeho dovolanie je vyslovene účelové a postavené na tvrdeniach, ktoré sú nepravdivé a nepreukázané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, preskúmal napadnutý rozsudok, v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci bol dovolaním napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, prípustnosť dovolania je preto daná v zmysle ust. § 238 ods. 1 O. s. p..

Z ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale aj uplatnenými dovolacími dôvodmi, vrátane jeho obsahového vymedzenia, obligatórne sa zaoberá len vadami konania, vymedzenými § 237 O. s. p. a inými vadami, pokiaľ majú za následok nesprávne právne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale aj podľa obsahu opravného prostriedku.

Z doteraz vykonaného dokazovania vyplýva, že predmetom sporu je zaplatenie zmluvne dohodnutej odplaty za práce, ktoré mal vykonať žalobca pre Ing. Y. O., ktorý vykonával podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia. Ing. Y. O. si objednal u žalobcu elektromontážne práce, vrátane odbornej prehliadky a odbornej skúšky na stavbe W.. Na základe objednávky boli dohodnuté práce vykonané podľa projektovej dokumentácie. Do smrti objednávateľa Ing. O., t. j. do dňa L., tento preberal práce, ako aj samotné faktúry za vykonané práce. Celkovo vyplatil žalobcovi sumu 318 177,40 Sk. Dňa XX. XX. XXXX Ing. O. zomrel a jeho manželka žalobcovi oznámila, že bude pokračovať v manželovej živnosti.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či práce, ktorých cena je predmetom sporu, boli vykonané na základe objednávky žalovanej. Toto tvrdenie bolo predmetom dokazovania aj na súde prvého stupňa. Žalobca však napriek opakovanej výzve súdu nevyprodukoval žiaden relevantný dôkaz. Na pojednávaní konanom 23. 02. 2012 na Krajskom súde v Prešove, žalobca uviedol, že všetky faktúry, ktoré sú predmetom žaloby, sa týkajú prác, ktoré boli vykonané ešte pred smrťou Ing. O.. Z uvedenej výpovede jednoznačne vyplýva, že neboli vykonané pre žalovanú. Dovolací súd sa preto priklonil k záveru odvolacieho súdu, že predmetné práce žalobca vykonal ešte za života objednávateľa Ing. O., preto dovolacie námietke žalobcu nevyhovel.

Smrťou Ing. O. zanikol jeho právny vzťah so žalobcom. Jeho smrť je právna skutočnosť, ktorá má za následok podľa § 460 v spojení s § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka vznik povinnosti dedičov uhradiť dlhy poručiteľa. Uvedené ustanovenia platia aj v súvislosti s dedením majetku v prípade, ak poručiteľ bol podnikateľom a dedič pokračuje v živnosti v zmysle § 13 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní.

V ustanovení § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka je zakotvený základný princíp zodpovednosti dediča za dlhy poručiteľa a za primerané náklady spojené s pohrebom a je daný stavom majetku zanechaného poručiteľom jeho dedičom a cenou tohto majetku v čase poručiteľovej smrti. Ak poručiteľov veriteľ uplatní voči poručiteľovým dedičom určitú pohľadávku, ktorú mal voči poručiteľovi, súd sa vždy v

konaní musí zaoberať zisťovaním rozsahu a hodnoty poručiteľovho majetku a na základe zistenia vyriešiť rozsah zodpovednosti dediča za poručiteľove dlhy. Jedným z predpokladov prechodu majetku na dedičov je existencia dedičstva po poručiteľovi. V prípade, ak poručiteľ nezanechal žiadny majetok alebo zanechá majetok, ktorý nemá žiadnu hodnotu, súd konanie zastaví. Ak súd rozhodne o zastavení konania v zmysle ust. § 175h ods. 1 O. s. p., dedič nezodpovedá za poručiteľove dlhy.

Uznesením Okresného súdu Poprad sp. zn. 19D/830/2005 vo veci prejednávania dedičstva po neb. Ing. Y. O. konanie zastavil podľa ust. § 175h ods. 1 O. s. p. z dôvodu, že do dedičstva nepripadol žiadny majetok.

Dovolací súd dospel na základe uvedeného k rovnakému záveru, ako odvolací súd, že v prejednávanej veci nebol preukázaný predpoklad vzniku zodpovednosti dedka, t. j. žalovanej, za poručiteľove dlhy.

Dovolací súd preto dovolanie žalobcu ako neopodstatnené podľa ustanovenia § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O. s. p., v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd priznal žalovanej náhradu trov konania pozostávajúce len z účasti právneho zástupcu v dovolacom konaní a to za jeden úkon právnej pomoci (vyjadrenie k dovolaniu) v sume 180,93 eur, režijný paušál v sume 8,39 eur a DPH v sume 37,86 eur, spolu 218,79 eur.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.